

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук

/ Остапець Ю.О. /

«29» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО
З МОВЛЕННЄВО-КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО І
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методичний супровід освітньої діяльності ЗДО з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей раннього і дошкільного віку» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» освітньої програми «Дошкільна освіта».

Розробники: Ключкович Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від « 28 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ / Козубовська І.В. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від « 29 » червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ / Попадич О.О. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Ключкович Т.В., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин: 4 для денної форми навчання:	2	2
аудиторних – 50	Лекції:	
самостійної роботи студента – 100	36	10
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	100	136

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Методичний супровід освітньої діяльності ЗДО з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей раннього і дошкільного віку» є засвоєння студентами теоретичних і практичних основ професійної діяльності у сфері комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Завдання навчального курсу: сформувані у студентів цілісне уявлення про предметну сферу, генезис і концептуальні основи дошкільної лінгводидактики; з'ясувати особливості мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку; ознайомити студентів з методами, прийомами, засобами та формами навчання з розвитку мови дітей у дошкільних закладах освіти; висвітлити методичні аспекти виховання звукової культури та розвитку зв'язного, виразного і граматично правильного мовлення у дошкільників; розкрити основи організаційно-методичної роботи з розвитку мовлення дітей у ЗДО.

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

1) **інтегральна компетентність** – здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог (ІК).

2) **загальні компетентності**:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

3) **спеціальні компетентності**:

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-9. Здатність до професійного спілкування, в тому числі в полікультурному середовищі.

КС-10. Здатність до реалізації методик дошкільного навчання в освітньому процесі.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методичний супровід освітньої діяльності ЗДО з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей раннього і дошкільного віку» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП):

ОК 2. Психологія і педагогіка вищої школи

ОК 4. Теорія і практика дошкільної освіти

ОК 7. Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні	ПРН 1
Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу	ПРН 2
Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини раннього і дошкільного віку в різних видах діяльності	ПРН 4
Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії	ПРН 5
Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини	ПРН 6
Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики	ПРН 9
Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії	ПРН 10

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методичний супровід освітньої діяльності ЗДО з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей раннього і дошкільного віку»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Критично осмислювати завдання і функціональний потенціал дошкільної лінгводидактики, а також концептуальні підходи до вивчення комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей раннього і дошкільного віку	ПРН 1
Знати комунікативні потреби дитини та можливості їх задоволення за допомогою сучасних технологій мовленнєвого розвитку	ПРН 2
Вміти діагностувати та порівнювати особливості мовлення дітей раннього і дошкільного віку, знати можливості педагогічного впливу на його розвиток	ПРН 4
Організовувати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей, керуючись принципами толерантності та мультикультуралізму	ПРН 5
Володіти основами методики виховання звукової культури та розвитку зв'язного, виразного, граматично правильного мовлення у дітей дошкільного віку	ПРН 6
Застосовувати у професійній діяльності сучасні лінгводидактичні методи, прийоми, засоби та форми навчання з розвитку мовлення дітей у дошкільних закладах освіти	ПРН 9
Вміти планувати та організовувати методичну роботу з розвитку мовлення дітей у закладі дошкільної освіти з дотриманням принципів дитиноцентризму, інклюзії та професійної етики	ПРН 10

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань і досліджень;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступ на семінарських заняттях, презентація самостійної роботи.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T3	T5	CP	50	100
10	10	10	20		

T1, T2... - теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T10	CP	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2... - теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	4	40
Презентація / аналітичне завдання	1	20	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	5	100	6	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Мінімальний поріг для допуску до модульної контрольної роботи становить 10 балів. Модульна контрольна робота складається з трьох запитань описово-аналітичного характеру.

Перше і друге запитання покликані оцінити знання з тематичної проблематики відповідного модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на семінарських заняттях. Залежно від обсягу, послідовності викладу і орієнтуванні у тематичному матеріалі, перше і друге запитання модульної контрольної роботи максимально можуть бути оцінені у 10 балів кожне.

Третє питання модульної контрольної роботи має творчо-аналітичний характер. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків студента з визначеної проблематики, третє запитання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю.

Відповідно до «*Положення про порядок та методичку проведення семестрових (курскових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті*» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Дошкільна лінгводидактика в системі професійної підготовки фахівця

Предметне поле дошкільної лінгводидактики. Понятійний апарат і ключові категорії дошкільної лінгводидактики. Функції та завдання дошкільної лінгводидактики. Міждисциплінарні зв'язки дошкільної лінгводидактики. Педагогіка як основа лінгводидактики. Теоретико-методологічні основи досліджень у галузі дошкільної лінгводидактики.

Тема 2. Концептуальні підходи до вивчення комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей

Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей як предмет наукових досліджень. Етапи становлення і розвитку вітчизняної дошкільної лінгводидактики, Лінгводидактична спадщина українських вчених. Вчення про мову К.Д. Ушинського. Лінгводидактична концепція В.О. Сухомлинського. Розвиток лінгводидактики в Україні на сучасному етапі. Особливості мовної освіти дітей дошкільного віку в Україні. Надбання закордонної науки у сфері розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Тема 3. Мовленнєве спілкування

Мова як суспільне явище. Функції мови й мовлення. Спілкування і комунікація. Форми і принципи спілкування з дітьми. Рівні спілкування. Комунікативні потреби дитини. Задоволення потреб дітей у спілкуванні. Психологічна природа мовлення. Усвідомлення дитиною мовлення. Педагогічне спілкування як фактор розвитку мовлення. Мовленнєва ситуація. Мовленнєва діяльність. Комунікативно-мовленнєві вміння й навички. Мовна компетенція. Особливості мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку. Комунікативна спрямованість навчання дітей рідної мови. Культура мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.

4. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку

Періодизація мовленнєвого розвитку дітей. Характеристика мовленнєвого розвитку та спілкування дітей раннього та дошкільного віку. Мета та завдання розвитку мовлення дітей. Закономірності та принципи розвитку мовлення дітей. Особливості розвитку мовлення дітей раннього віку. Особливості мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Види мовленнєвої компетенції дошкільників. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей. Методи вивчення мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Критерії мовленнєвого розвитку дітей. Мовленнєва готовність дітей до школи.

Тема 5. Методи, форми та засоби навчання з розвитку мови дітей

Методи та прийоми навчання дітей рідної мови. Форми навчання з розвитку мовлення дошкільників. Засоби навчання з розвитку мовлення. Дидактичний і наочний матеріал із розвитку мови. Особливості занять із розвитку мовлення дошкільного віку. Зразок мовлення вихователя. Принципи засвоєння дітей рідної мови. Умови успішного розвитку мови дітей. Види мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку. Завдання і напрями діяльності закладу дошкільної освіти з розвитку мовлення у дітей.

МОДУЛЬ 2

6. Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку

Звукова культура мовлення. Усвідомлення дітьми звукового та словникового складу мовлення. Методи та прийоми виховання звукової культури мовлення дошкільників. Дитяче словотворення. Засвоєння слів дітьми дошкільного віку. Особливості звуковимови дітей раннього і дошкільного віку. Корекція мовлення дітей у дошкільному закладі. Типові помилки в мовленні дітей дошкільного віку. Методика занять із розвитку українського мовлення.

Тема 7. Формування граматично правильного мовлення

Грамматична будова мови. Засвоєння речень дітьми дошкільного віку. Методи та прийоми формування граматично правильного мовлення у дітей дошкільного віку. Закономірності засвоєння граматичних значень дошкільниками. Перевірка граматичної правильності мовлення у дітей. виправлення граматичних помилок і запобігання їм. Труднощі засвоєння граматичної будови мови дітьми у дошкільному віці.

Тема 8. Методика розвитку зв'язного мовлення

Розвиток зв'язного мовлення і його завдання. Види зв'язного мовлення. Навчання дітей діалогічного мовлення. Методика проведення бесіди. Форми монологу. Методи навчання монологічного мовлення дітей дошкільного віку. Складання порівняльного опису. Переказ дітьми літературних творів. Розповіді дітей з власного досвіду. Розповіді за дидактичними картинками. Вимоги до запитань та відповідей дітей дошкільного віку. Особливості та труднощі засвоєння зв'язного мовлення дітьми дошкільного віку.

Тема 9. Методика розвитку виразності мовлення

Виразність мовлення дітей та її типи. Засоби виразності звукового мовлення. Експресія мовлення. Навчання виразності мови. Чинники, що впливають на формування виразності мовлення у дітей дошкільного віку. Інтонація та її структурні компоненти. Немовні засоби виразності. Оцінювання виразності мови дошкільників. Особливості та труднощі розвитку виразності мовлення у дітей раннього і дошкільного віку.

Тема 10. Організаційно-методична робота з розвитку мовлення у ЗДО

Ресурсний потенціал мовленнєвого середовища дошкільного закладу. Завдання, принципи та організація роботи з розвитку мовлення у ЗДО. Планування роботи з методики розвитку рідної мови. Професійні вимоги до фахівців, які працюють у ЗДО. Організація професійного мовленнєвого спілкування з дітьми дошкільного віку. Дотримання професійної етики. Особливості та труднощі в методичному супроводі освітньої діяльності ЗДО з мовленнєво-комунікативного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Дошкільна лінгводидактика в системі професійної підготовки фахівця	14	2	2			10
Тема 2. Концептуальні підходи до вивчення комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей	14	4				10
Тема 3. Мовленнєве спілкування	14	4				10
Тема 4. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку	16	4	2			10
Тема 5. Методи, форми та засоби навчання з розвитку мови дітей	16	4	2			10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 1	74	18	6			50
Модуль 2						
Тема 6. Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку	14	2	2			10
Тема 7. Формування граматично правильного мовлення	16	4	2			10
Тема 8. Методика розвитку зв'язного мовлення	16	4	2			10
Тема 9. Методика розвитку виразності мовлення	14	4				10
Тема 10. Організаційно-методична робота з розвитку мовлення у ЗДО	16	4	2			10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 2	76	18	8			50
Разом за семестр	150	36	14			100

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: заочна				
	Усього	у тому числі			
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота
2-й семестр					
Модуль 1					
Тема 1. Дошкільна лінгводидактика в системі професійної підготовки фахівця	14	2			12
Тема 2. Концептуальні підходи до вивчення комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей	14				14
Тема 3. Мовленнєве спілкування	14				14
Тема 4. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку	16	2			14
Тема 5. Методи, форми та засоби навчання з розвитку мови дітей	16		2		14
Разом за модуль 1	74	4	2		68
Модуль 2					
Тема 6. Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку	14	2			12
Тема 7. Формування граматично правильного мовлення	16	2			14
Тема 8. Методика розвитку зв'язного мовлення	16	2			14
Тема 9. Методика розвитку виразності мовлення	14				14
Тема 10. Організаційно-методична робота з розвитку мовлення у ЗДО	16		2		14
Разом за модуль 2	76	6	2		68
Разом за семестр	150	10	4		136

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Дошкільна лінгводидактика в системі професійної підготовки фахівця	2	
4	Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку	2	
5	Методи, форми та засоби навчання з розвитку мови дітей	2	2
6	Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку	2	
7	Формування граматично правильного мовлення	2	
8	Методика розвитку зв'язного мовлення	2	
10	Організаційно-методична робота з розвитку мовлення у ЗДО	2	2
	Разом	14	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Дошкільна лінгводидактика в системі професійної підготовки фахівця	10	12
2	Концептуальні підходи до вивчення комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей	10	14
3	Мовленнєве спілкування	10	14
4	Комунікативно-мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку	10	14
5	Методи, форми та засоби навчання з розвитку мови дітей	10	14
6	Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку	10	12
7	Формування граматично правильного мовлення	10	14
8	Методика розвитку зв'язного мовлення	10	14
9	Методика розвитку виразності мовлення	10	14
10	Організаційно-методична робота з розвитку мовлення у ЗДО	10	14
	Разом	100	136

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійна система для презентацій матеріалу лекцій, семінарів і самостійної роботи студентів. Доступ до мережі Інтернет.

Програмне забезпечення: пакет програм Microsoft Office, Google Meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аніщук А. М. Дошкільна лінгводидактика: навч.-метод. посіб. для студ. ВНЗ спец. «Дошкільна освіта» / А. М. Аніщук; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин, 2011. 246 с.
2. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М. Богуш. К.: Вища шк., 2007. 542 с.
3. Богуш А., Шиліна Н. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання в школі. Одеса, 2003. 110 с.
4. Богуш А.М. Мовленнєва діяльність, мовленнєве спілкування, розвиток мовлення. Запоріжжя, 2011. 120 с.
5. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти / А.М. Богуш, Н.В. Гавриш, О.В. Саприкіна. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.
6. Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. Київ, 2006. 100 с.
7. Гончаренко А.М. Розвиток мовленнєвої компетенції старших дошкільників. Київ: Світич, 2009. 128 с.
8. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Упорядник Богуш А.М. Частина I та II. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2005. 720 с.
9. Завязун Т.В. Мовленнєвий розвиток дошкільників: темат. проекти / Тетяна Завязун. К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 117 с.
10. Котик Т. М. Українська дошкільна лінгводидактика: історія, здобутки, перспективи: Моногр. / АПН України. Півд. наук. центр. О.: СВД М.П. Черкасов, 2005. 295 с.

Допоміжна література

1. Бенера, В. Є. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей : навч.-метод. посіб. / В. Є. Бенера, Н. В. Маліновська. Київ: Слово, 2014. 382 с.
2. Богуш А. М. Комунікативно-мовленнєвий супровід професійного спілкування майбутніх вихователів з дітьми. *Наука і освіта*. 2011. № 6. С. 7-10.
3. Богуш А. М. Лінгводидактична концепція І. І. Срезневського. *Педагогіка і психологія*. 2012. № 2. С. 65-69.
4. Богуш А. М. Методично-мовленнєвий супровід підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів. *Наука і освіта*. 2010. № 2. С. 136-142.
5. Дуленчук Ю. А. Особливості розвитку комунікативно-мовленнєвих умінь у дошкільників із фонетико-фонематичними вадами мовлення в умовах білінгвізму. *Освіта на Луганщині*. 2010. № 2. С. 155-159.
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
7. Захарченко В. Г. Мовленнєвий розвиток дошкільників в сюжетно-рольовій грі: Навч.-метод. посіб.; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К., 2001. 59 с.
8. Копусь О. А. Принципи формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів. *Пед. процес: теорія і практика*. 2013. Вип. 5. С. 107-117.
9. Крутій К. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Запоріжжя, 2005. 208 с.
10. Луцан Н. І. Розвиток мовлення дітей засобами народних ігор: монографія / Н.І. Луцан; АПН України. О., 2007. 255 с.
11. Мамчур Л. Лінгводидактична спадщина В. О. Сухомлинського: навч.-метод. посіб. Умань: Софія, 2009. 170 с.
12. Манько Н. Методика корекційно-розвивального навчання дітей раннього віку із затримкою мовленнєвого розвитку. *Дефектологія*. 2006. № 4. С. 16-20.
13. Омеляненко А. В. Комунікативна культура мовлення як професійна якість майбутнього фахівця дошкільної освіти. *Наука і освіта*. 2009. № 7. С. 159-161.

14. Остапенко Н. М. Педагогічна технологія та технологічний підхід як лінгводидактична проблема. *Пед. науки: зб. наук. пр.* 2011. Вип. 59. С. 77-80.
15. Рібцун Ю. В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: прогр.-метод. комплекс / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т спец. педагогіки. К.: Освіта України, 2011. 292 с.
16. Руденко Ю. Мовленнєвий розвиток дітей старшого дошкільного віку засобами проєктної діяльності. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2022. Вип. 47(4). С. 179-183. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/47_2022/part_4/47-4_2022.pdf#page=179
17. Товкач І. Підготовка студентів до організації роботи з усвідомлення дошкільниками мовлення. *Наука і освіта.* №7. 2010. С. 245-248.
18. Трифонова О. С. Компетентнісний підхід до формування мовно-мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку: монографія, НАПН України. О.: Лерадрук, 2012. 203 с.
19. Трофименко Л. І. Мовленнєвий розвиток у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивного навчання. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови.* 2016. Вип. 11. С. 211-216. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ooop_2016_11_35
20. Шевченко І. М. Мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки.* 2017. № 1(3). С. 165-174. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2017_1\(3\)_25](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2017_1(3)_25)

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/>
2. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
3. Методичний портал. URL: <http://www.metodportal.net>
4. МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/>
5. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
6. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
7. Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>
8. Українська педагогіка. URL: <http://www.ukped.com>
9. Comparative and International Education Society. URL: <http://www.cies.us/>
10. Institute for International Studies in Education URL: <https://www.iise.pitt.edu/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)